

Presstekst i praksis

IMK - MEVIT3810

Vår 2009

Ragnhild Fjellro

Dyrk

- nysgjerrigheten
- fortellingen
- ærligheten
- klarheten
- kritikken

I dag

- Journalistisk form
- Journalistisk historiefortelling
- Journalistisk metode
- Formidling gjennom bilder
- Redaksjonen som et team

Presstekstens byggestener

- Overskrift
- Ingress
- Brødtekst
- Bildetekst
- Mellomtitler
- Uthevede sitater
- Byline

Evig Galtung

Johan Galtung vet ting andre ikke vet. En hel rekke ting. Og fra tid til annen reiser den nå 76 år gamle freds-forskeren innom sitt fødeland for å fortelle hvordan disse tingene egentlig henger sammen.

PORTRETET

Johan Galtung (76)

Professor, freds-forsker og aktivist

- Aktuell med: Krever ny granskning av Treholt-saken
- Bor i Frankrike, Spania, USA og Japan med sin kone. Har fire barn fra to ekteskap.
- En av freds-forskningens grunnleggere.
- Har 13 æresdoktor og -professorattitler, har skrevet over 100 bøker og er oversatt til 29 språk.
- Driver nett-universitetet og fredsmekler-organisasjonen Transcend, som har medlemmer i 80 land.

IVAR A. IVERSEN
IVAN TOSTRUP (FOTO)

Denne gang gjelder det Arne Treholt. I et innlegg i Dagsavisen tidligere i høst krevde Galtung at det utnevnes en egen kommisjon til å granske den over 20 år gamle spionsaken. Og som vi skal komme tilbake til, krever Galtung selv en unnskyldning fra justisministeren på Stortingets talerstol for å flytte tilbake til Norge.

– Kravet om granskning av Treholt-saken går hinsides det juridiske. Jeg har all grunn til å tro at dommen ikke bare var et justismord, men et planlagt justismord. En kommisjon trengs for å finne ut hvilke krefter det var som trakk i trådene. Hvis man skal rydde opp, må man gå grundig til verks.

– Hvem er disse kreftene?
– Ja, ha-ha, det er det kommisjonens oppgave å finne ut. Men jeg kan si så meget som at det godt kan være representanter for en høyrefløy i et sosialdemokratisk parti høyt oppe i et departement.

«DET VERSTE TØV»

Galtung har sagt dette før. I 1985 lanserte han sine teorier om Treholt-saken gjennom bidrag til artikkelsamlingen «Vi anklager» Galtung mente Treholt ble gjort til spion av sentrale regjeringsmedlemmer for å ramme hans sjef Jens Evensen, og hindre Evensen i å klatre i hierarkiet.

«Det verste tøv jeg har sett på trykk om Treholt-saken til dags dato,» erklærte Harald Stanghelle, den gang journalist med Treholt-saken som spesialfelt, nå redaktør i Aftenposten, da boka ble lansert.

– Sa han det ja! Ja, det er han tilgitt! Sier Galtung og slår overbærende ut med armen når han blir minnet på utsagnet i en skinnsofa innerst i Grand Café, hvor han akkurat har brukt ti minutter på å sove av seg et jettag. Galtung er på et av sine syttest sjeldne todagers besøk i fødeland, på vei mellom to av sine hjem i Frankrike, Spania, Japan og USA, samt foredrags- og meklingsoppdrag i India og Israel.

– Vet du, slikt rammer ikke meg, sier han om Stanghelle.

– Det er bare hvis noen tar meg i feil at jeg føler meg ille. Men det forekommer ytterst sjelden.

– Tenk om du tar feil i Treholt-saken da?

ti år. Jeg sa det, det finnes på trykk. På slutten av 90-tallet spådde jeg USA-imperiets fall. Det står jeg fast ved, forskjellen er at de ligger foran rundeskjemaet etter valget av George Bush. Jeg anser nå fristen å være 2020. Da vil altså ikke USA falle, men imperiet USA. USA vil blomstre etter imperiet har falt.

Galtung er oppvokst av spådommene sine. Innen et kvarter har foreløp av samtalen han han uoppfordret opplyst at han ikke bare spådde Sovjets fall og fiasko for fredsprosessen i Midtøsten. I tillegg så han tidlig at Öfweusprogrammet mot mobbing i norsk skole ville bli en fiasko og at euroen ville stå i 1,40 mot dollaren innen sommeren var omme. Galtung mener å ha fått rett på alle punkter.

– Euroen holdt hardt. Men vi som veddet om dette var enige om at sommeren varer til høstjerdag. Dermed greide jeg det med to timer.

– Hvor kommer denne sanssigerske evnen fra da?

– Det er slik forskere jobber. En må ha to ting: For det første god adgang til data, en må vite ganske detaljert hva som foregår i verden.

«Det er meget hardt å ha jobbet for fred i 55 år, og så er takken å bli overvåknet. Det er vondt.»

Det får jeg ikke gjennom å lese aviser, men foret jeg kjenner masse folk. Også må en ha god teori. Jeg er en rimelig god samfunnsforsker, da kan man gjøre sånt.

FØRSTE MØTE

På 1950-tallet var Johan Galtung Norges mest kjente militærteoretiker. På 1960-tallet var han freds-forskningsens far. Og på 1970-tallet profetert professor og en av de mest markante akademikerne i det offentlige ordskiftet i Norge.

De som kom til senere, inkludert undertegnede, får være tilgitt at de kun kjenner Galtung som en eldre herre med et noe pussig tonefall som med tjevne mellomrom fyr innom Norge for å avlevere spådommer som kan forekomme like luftige som det hvite håret hans. Og erter på seg norske journalister, med Per Egil Hegge i spissen, med utsagn som «Jeg leser ikke norske aviser» fulgt av en drepende kritikk av innhol-

ve hva han mente. Ellers kunne det være det samme.

RETT FRA MIDTØSTEN

I dag er Galtung i godt humør. Han har fått en helside i Dagsavisen til å skrive hva han mener om Treholt-saken, og han har lest i en annen norsk avis at det norske fredsdiplomati er en fiasko.

– Vet du, jeg sa allerede i 1993 at det norske diplomati i Midtøsten ville bli en fiasko. Jeg kommer forresten nettopp fra en temmelig vellykket runde i Israel-Palestina-konflikten. Jeg hadde en samtale med nummer to i Israel, ja det er ikke så færlig hva han heter. Jeg la fram et forslag om et Midtøstenfelleskap, etter modell fra det europeiske fellesskapet. Det endte opp på førstesiden i den viktigste avisen i en artikkel av den viktigste journalisten i Israel.

Avisen heter Haaretz, og hadde en artikkel skrevet av en Akiva Eldar 11. september. Den åpner med å fastslå at Galtung verken fikk møte statsministeren eller forsvarsministeren i Israel, men «møtte nøye seg med et kort møte med visestatsminister Haim Ramon». Så forteller avisen detaljert om Galtungs kreative fredsforslag for Midtøsten, og gir eksempler på hans meklerrolle i 45 konflikter verden over.

– Du kan si det slik at der det foregår noe, så er jeg involvert. Og det er fordi jeg blir bedt om det, sier Galtung og forteller om sitt pågående meklingsarbeid i Irak, Afghanistan og Sri Lanka. Nå er han bedt om å bistå i Sudan også, sier han, og en organisasjon forbundet med Kirkens verdensråd.

Det er slike grassrootsbaserte fredsinitiativ som er blitt Galtungs spesialitet, selv om han gjerne understreker at han også omgås statsledere med den største selvfølgelighet.

– Jeg har etter hvert utviklet stor forståelse og omsorg for alle disse statsledere. Jeg ser på dem som søkende, og litt fortapte gutter i en mørk tunnel, sier Galtung.

HOKE ENTEN-ELLER

«Både-og» er nøkkelbegrepet for å forstå Galtung, ifølge Galtung selv. Det begynte da han i barndomshjemmet på Frogner på 1930-tallet fikk legge i armkrokens til far, høyreordføreren, og lese Det kommunistiske manifest. I de harde diskusjonene i frimintuttene på Frogner gymnas i årene 1946 til -48 var tenningen Galtung ver-

Vignett

Overskrift

Ingress

Byline

Faktaramme

Mellomtittel

Sjekk all lufta! :)

Skaper bilder

Identifikasjon

Nysgjerrighet

Bruker sitat som
om det var en
ingress

Karakteristiske
vignetter

[Overklasseforstanderne]

Du vil bare gråte. Det var som en knyttneve i magen da elevene sa: Du har aldri undervist før, har du vel?

Tim Aldridge, lærer for Teach First

• som de fleste andre hun kjente, på vei mot en godt betalt jobb i City. Men Teach First endret kursen på karrieren hennes.

Teach First verver ferske toppkandidater med bachelorgrad fra britiske universiteter til å jobbe to år som lærer i de dårligste offentlige skolene - skoler der minst en tredjedel av barna har rett til gratis skolemat, det vil si at familien er fattig. Med bare seks ukers opplæring i læreryrket kastes de ut i klasserommene. Årlønnen på 19.000 pund er ikke i nærheten av hva de ville ha tjent i det private næringslivet. Til gjengjeld blir de godkjente lærere, får leder trening og muligheter for traineeopphold eller fast jobb i de mange store bedriftene som

statlige skolene. De fant at det viktigste var å skaffe gode lærere.

- I England er det viktigste for barnas suksessmuligheter hvor rike foreldrene er. Det er bare én variabel som kan gjøre en forskjell, og det er at skolen har gode lærere, sier Wigdortz. Han snakker fort. Dette har han gått gjennom utallige ganger med britiske journalister.

- Det er det samme som i næringslivet. Det som skiller en topp bedrift fra en annenrangs bedrift, er gode ledere, sier han.

Brett Wigdortz tok seks måneders permisjon fra konsulentjobben i McKinsey for å starte opp Teach First, løselig basert på Teach

KASTET UT I DET. Malachi McIntosh, Zeena Anwar og Barnaby Grimble gikk rett fra universitetsstudier til å undervise på skoler i Londons fattigste områder.

Men de fleste føler at de mislykkes når de står foran en klasse første gang, etter bare seks ukers sommerkurs i pedagogikk. Gjennomsnittsalderen for deltagerne er 23 år.

- Hva er det jeg holder på med? tenkte jeg. Jeg visste alt jeg skulle gjøre, jeg var forberedt. Men jeg ante likevel ikke hva jeg hadde i vente, sier Barnaby Grimble (24).

Han har dress og slips på, det er arbeidsantrekket. Med en kjemigrad fra Warwick begynte han å undervise i realfag på en skole i Croydon sørøst for London.

Rett fra et liv med party og pugging møter de en hverdag med elever som kan melke kameler, men som aldri har tatt t-banen til London

sitat

ingress

notiser
som løser
opp

«Vi klarte ikke puste eller snakke. Hjertet bare slo og slo. Mange gråt.»

Tårer, trusler, hjerte-bank, brann og desperasjon. Nedteilingen til helgens storfilm, *Twilight*, har vært usedvanlig følsom.

HELLE SKJERVOLD
JULIA KONETTE FJELLHEIM (foto)

I kveld har filmatiseringen av den første romanen i vampyreserien *Twilight* omsider innegpremiert. Yvva Mosen (16), Julia Larsen (16) og Julie Arundsen (16) forteller om den hysteriske ventetiden.

Ligner Twilight-fenomenet på interessen som preger filmatiseringen av Ringenes Herre og Harry Potter?

Yvva: Nei, nei! Dette er jo først og fremst en roman. Dessuten rener den seg mer mot jenter.

Julia: Det er helt øykt hvor mye dette har tatt av i det siste. Det er som en pest som bare spiser seg mer og mer.

Yvva: Jeg hadde alle bøkene, men fikk ikveld flere kopier til jul. Det er best å ha flere av hver.

Julia: Ja, for da kan man ha en til bruk og en til pynt, for eksempel.

Hvordan har det vært å veste på filmversjonen av bøkene dere har så sterkt forhold til?

Yvva: Vi trykket opp T-skjorter da vi reiste til Göteborg i november for å se førpremiéren som var før selve verdenspremiéren.

Julia: Vi hadde ikke lyst til å verte i to-tre måneder til den skulle ha premiéren i Norge.

Julia: Men heltigjyrlig var det jo et trykktør over hele Norge sjefen i Nordisk Film så

til plakatene til filmen skulle dukke opp. Og nå er de her!

Julia: De er over hele T-banestasjonen. Vi har reist fra Prinsdal til Majorstuen og tatt bilde av oss selv foran alle plakatene.

- Hva er det med Twilight som gjør dere så oppbrøgt?

Yvva: Jeg føler meg litt teit som er så obsesst. Men har du først lest den ene boken, så må du bare lese videre. Det er fortryllende, litt magisk, rett og slett.

Julia: Et skikkelig ille «fan-moment» hadde jeg da jeg så trailerens første gang. Da satt jeg og trykket på repeat i en evighet og hyperventilerte. Da tenkte jeg at dette er ikke stort.

Julia: En venn av oss skal ta en Twilight-fotovering.

Yvva: Det går kanskje maks en time mellom hver gang vi snakker om eller tenker på Twilight. På det meste leste 20 av jentene på trinnet before samtidig. Guttene liker dem stort sett dem ikke. En gang låste guttene meg ute på verandaen, og brant opp en av bøkene!

Julia: De er sikkert sjala på Edward.

- Hva er det som er så spesielt med vampyrkarakteren Edward, spilt av Robert Pattinson, som filmens hovedkarakter forelsker seg i?

Yvva: Alt! Han er dønnemypen. Merk og myrisk.

Julia: Også er han litt hardt to get, og blir beskrevet som verdens vakreste person. Han er jo vakkert, og kan egentlig ikke bli forelsket i mennesker. Før han møter Bella, som forteller historien.

Yvva: Tragiak nok er jeg nok litt forelsket i ham i virkeligheten også. Og sammenligner alle med ham.

Julia: Det som er så fint er at

Yvva Mosen, Julie Arundsen og Julia Larsen er blant Norges mest dedikerte Twilight-fans. De kan ikke få nok bøker, armbånd, T-skjorter, blader og plakater.

Han er ungpikedrømmen

Robert Pattinson (22) utkonkurrerte mer enn 2000 andre skuespillere på audition til rollen som Edward. Rolling Stone Magazine kåret ham til 2008s hotteste skuespiller, og tenåringsjenter verden over diler. I vår kommer filmen *Little Ashes*, hvor han spiller Salvador Dalí.

Boksuksess med moral

Totalt har de fire bøkene i serien solgt 25 millioner kopier og er oversatt til 37 språk. Forfatter Stephenie Meyer (35) er mormones, og flere har lest serien som et forvar for selvdisciplin og avhold. Meyer begynte på en første bok, som laikk på Internett og forelegig er lagt på is.

Historisk filmsuksess

I USA gikk filmen rett til topps på listene, og er den filmen laget av en kvinnelig regissør som har spilt inn mest penger under åpningshelgen. Dermed er det klart for en oppfølger til neste år, som skal hete *New Moon*. I Norge var den opprinnelige premieprisen lagt til våren 2009, men fans måtte seg til at datoen ble flyttet.

Det er hver gang like patetisk å høre ham remje i vei, stakkars akterutseilte og bitre mann

Ari Behn om Carl-Erik Grimstad

Av KIRSTI HOVLAND og FRODIE HANSEN (foto)

Ari Behn tar et nådeløst oppgjør med Slottets tidligere sousjef og dronningens sekretær Carl-Erik Grimstad.

Etter mange år med det Ari beskriver som «vedvarende gørdring» fra Grimstads side har prinsessegemaler fått nok.

Grimstad har tapetsert Norge med kronikker om sin tidligere arbeidsplass, Slottet. Han påberoper seg autonomi og troverdighet etter å ha arbeidet tre år på Slottet, uten å ha fått fornyet arbeidskontrakten. Siden har han brukt tiden på å spre tabloid svada, sladder og unøyaktligheter om monarkiet og familien min, hevder Ari Behn.

I dette e-post-intervjuet med VG roper han at en karakter i sin nye bok som han skriver intens på, er nettopp inspirert av Grimstad. En av bokens karakterer er lite sympatisk personlighet som har vært ansatt ved Slottet som infosjef. Grimstad var sousjef.

Grimstad er full av vikarierende motiver. Kaller seg statsviter, men har en hovedfagseksamen som han tok i godt voksen alder. Han ville aldri blitt tillagt noen som helst plass i mediene hvis det ikke var for hans bakgrunn på Slottet, sier Ari.

– Jeg skriver av meg alt som er plagssomt, Ondsinde kritikere. Nostalgitiske lengsler etter steder og folk som jeg har mistet kontakten med. Før eller siden havner det all sammen i tekstene mine, skriver Ari.

Ender ikke godt

Ari skriver videre i sin e-post fra sitt selvpålagte skriveweiskal i tommerkøla som er hans skriveveste hjemme i Lommedalen.

– Jeg skildrer i den nye boken min en humorlos og selvopptatt kommentator som har mistet jobben som infosjef på Slottet, etter i årevis å ha tuset til seg skredderdyrde dresser og luksussuiter på skattebetalernes regning. Han får ikke fornyet jobkontrakten da hofsjeften oppgaver den galloppende pengebruken. Den humorløse og selvopptatte kommentatoren forsøker å ta hevn gjennom å skrive det nedrigste han kan om sin tidligere arbeidsplass.

– Det er ingen som bryr seg naturligvis. Det skuffer mannen mer enn tapet av privilegiene på Slottet. Det ender ikke godt, det kan jeg love. I beste fall er det en moderne tragedie.

Det gjenstår å se om jeg klarer å skildre ham like ubehjelpelig som Grimstad. Det er dette som er utfordringen akkurat nå, sier Ari Behn.

– Hvor fikktiv vil du med egne ord si at beskrivelsen av karakteren har er?

– Vel, karakteren er sterkt inspirert av Grimstad. Jeg har fra svært pålidelige kilder på Slottet fått høre at han var storforlangende da han arbeidet på Slottet, og at det var en av mange vektige grunner til at han ikke fikk fornyet arbeidskontrakten.

– **Hva mener du med storforlangende?**

– Det vil jeg ikke utdype.

– **Hvordan kan du dokumentere dette?**

– Dette har jeg visst i mange år. Jeg er helt trygg på at dette er riktig. Jeg refererer til en helt sikker kilde.

– Det er viktig for meg å si at min kilde ikke er i kongefamilien, men en kilde på Slottet. Jeg vil ikke ha noen problemer med å møte Grimstad i retten om dette. Ikke et sekund! Men jeg

ingress med klar og kort vinkling

Carl-Erik Grimstad

kommer selvsagt aldri til å rope min kilde.

Mediegjok

– **Har du diskutert dette utspillet med din kone eller andre i kongefamilien?**

– Det vil jeg ikke kommentere.

– **Hvorfor kommer du med dette utspillet nå?**

– Fordi jeg holder på med en bok – med en karakter sterkt inspirert av Grimstad, sier Ari Behn.

– Grimstad har i utgangspunktet aldri sagt noe treffende eller klokt. DET er det på tide å si noe om – til slutt, sier Ari.

– **Når begynte du å irritere deg over Grimstad?**

– Problemet med en fyr som Grimstad er den vedvarende gørdringen, til tross for at han aldri sier noe smart eller intelligent. Tipper at han selv mener han gjør en stor innsats for ytringsfridheten og demokratiet. Det er hver gang like patetisk å høre ham

remje i vei, stakkars akterutseilte og bitre mann.

– **Kan du være mer konkret?**

– Det er summen av så mye. Han har sammenlignet mitt og Marthas forhold som en like umulig relasjon som den Lord Snowdon og prinsesse Margaret hadde på 60-tallet, en helt annen tid! Eksempelene er utallige, derfor hverken klarer man å skille dem fra hverandre lenger, og inntrykket er deifallfall ikke, sier Ari.

– **Men da Grimstad klarte å skrive i**

sitat:

-personfokus

-skaper identifikasjon

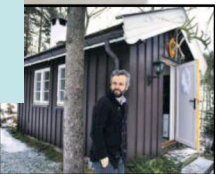
-spiller på konflikt

klar ingress: konflikt

bildetekst som fokuserer på person

Her er Behns nådeløse oppgjør med Grimstad

SKRIVESTUE: I denne skrivestuen i Lommedalen skriver Ari Behn på sin nye roman på Ilseon. Skrivestuen er pyntet blant annet med et gedigent fotografi fra New York undergrunn, og i bokhyllene finnes eldre klassikere som Shakespeare, Francis Bacon, Tennessee Williams, Albert Camus og Samuel Beckett og nyere litteratur fra Philip Roth, Michel Houellebecq og Jan Erik Vold.

han tenker seg litt om og hva han sier i fremtiden.

Oppgjør og opprør

Det Ari ønsker å si noe om i sin nye bok som altså heller ikke denne gangen ser ut til å bli tannløs, slik mange ventet. Ari Behn forteller om...

– Jeg skriver om Det norske. Og hva som bryter mot Det Norske. I den sammenheng skriver jeg naturligvis om en biotop jeg kjenner. På godt og ondt. Jeg bryter hver gang mot «det norske» i alt hva jeg gjør.

– **Du har fått og latt stor plass i medietid, er dette en situasjon du befrirelse med?**

Jeg har tatt mye plass, men det er mange andre som gjør og i langt re grad enn meg. Teller du opp intervjuer jeg har gitt de siste åra,

er det forsvinnende lite i forhold til folk som Thomas Selzer eller Harald Ela.

– **Du har i intervjuhendelser fra VG den siste tiden meddelt at du heretter ønsker å meddele deg litterært. Hva gjorde at du kom frem til dette valget?**

– Det er en selvsagt avgjørelse. Hadde jeg ønsket 24 timers dekning av min egen person, kunne jeg tapetsert offentligheten med TV-opptredener herfra til månen.

E-post: kirsti.hovland@vg.no

neste sak:

Grimstad slår tilbake – bla om

Hur manlig är du?

– Jag är uppvuxen med ganska klassisk arbetarklassmiljö där det var tydliga könsroller. Vi fick lära oss att killar inte visar känslor. När bröderna inom familjen skulle hälsa på varandra så...

– Jag kan visa. Ställ dig upp.

Göran Persson tar sats och slår plötsligt ett hårt och distinkt slag på min vänstra arm.

Aaj! Åh, jävlar. Det är ju som i förorten...

– Det är en ömhetsbetygelse. Längre än så går man inte.

Fan. Jag kommer få ett blåmärke av det här. Då måste jag visa dig brushan-hälsningen...

Och på andra försöket får Göran till hela hälsningen inklusive det sista knäppet med fingrarna.

HAN ÄR TUNG, HAN ÄR SVERIGES STATSMINISTER OCH HAN LÅTER INTE NÅGON JIDDRÄ OM HANS MAMMA. NÄR GRINGO MÖTER GÖRAN PERSSON SLÅR HAN VÅR REPORTER, FÅR LÄRA SIG BRUSHANHÄLSNINGEN OCH BERÄTTAR OM SINA GROUPIES. TEXT: ZAHARA ADAMI BILD: LINDA FORSSELL

SVERIGES TUNGASTE SVENNE

Hur manlig är du?

– Jag är uppvuxen med ganska klassisk arbetarklassmiljö där det var tydliga könsroller. Vi fick lära oss att killar inte visar känslor. När bröderna inom familjen skulle hälsa på varandra så...

– Jag kan visa. Ställ dig upp.

Göran Persson tar sats och slår plötsligt ett hårt och distinkt slag på min vänstra arm.

Aaj! Åh, jävlar. Det är ju som i förorten...

– Det är en ömhetsbetygelse. Längre än så går man inte.

Fan. Jag kommer få ett blåmärke av det här. Då måste jag visa dig brushan-hälsningen...

Och på andra försöket får Göran till hela hälsningen inklusive det sista knäppet med

– För mig också. Men jag är mycket professionell. Jag vet vad jag gör.

Jag har hört att du är rolig och gillar att busa. En vakt jag känner på riksdagen berättade att du ibland gömmer dig för dina livvakter. Stämmer det?

– Jaaa, jaa. Sen tio år tillbaka lever jag med att ha poliser med mig varje gång jag går utanför mitt bus. Antingen tar du det ohyggligt allvarligt och blir dystert över det eller så försöker du skämta med dom. Jag älskar practical jokes.

Jag har också hört att du är en riktig gotttegris. En tidigare kollega till dig berättade för mig att när hon smet ut för att ta en bakelse från kylen så kom du och smodde den ifrån henne. Är det sant?

Magasinet är snyggt. Skickligt fotograferat. Men ni vet själva att ni är duktiga så jag behöver inte säga mer.

Jo, säg mer. Vi får inte nog. Varför tror du att vi blivit så uppmärksammade?

– Därför att det är bra. Troligen är det så enkelt. Respekt för jobbet gör att man säger att det är bra.

Gringo handlar mer än nåt annat om svenskhet. Hur ser du på svenskhet? Vem är svensk?

– Det är en svår fråga. Det finns säkert lika många svar som det finns människor i Sverige. En gång var det lätt. I det Sverige jag växte upp var självbilden rätt likartad. Det Sverige finns inte längre. Vi har väldigt många svenskar som har en annan erfarenhet än den svenska

Ulike typer vinkling

- Fakta
- Person
- Årsak
- Sammenheng
- Konsekvens

Spissing

- et begrep som ligner vinkling
- sette saken på spissen
- brukt for å gjøre det enda tydeligere hva saken dreier seg om

tekst

- Skap bilder
- Dyrk detaljer
- Vær uforutsigbare
- Unngå å bekrefte stereotypier

Fortalt til **KARINE ØSTVEIT** Foto: **STIG**

BIOLOGISK AVFALL. Det er det vi kaller amputerte armer og bein, det. Røykebein og sånne ting. Før var det litt guffent, for hvis sola sto på, så vi silhuetten gjennom kassa. Men nå har vi fått nye kasser.

Jeg kaller oss blodårene i systemet. Det nytter ikke å bare gå rundt og trille på noe og se effektiv ut. Hver tur blir registrert i callingsystemet. Det nytter ikke å bare gå rundt og trille på noe og se effektiv ut. Hver tur blir registrert i callingsystemet. Portør-com, heter det. En sitter på kjørebordet, som vi kaller det, mens vi andre kjører turene. «De ringer, jeg bringer», pleier jeg å si. Det er som med pizza og taxi. Samme opplegget.

Jeg går og går og går og går. To mil på en dagvakt. Og så har jeg en hund jeg går tur med etter jobb.

Sjekk!

yrke: Portør

NAVN: Dagfin Wisløkken
ARBEIDSPLASS: Utendri sjukehus
ANSATT SIDEN: 1991

De ringer, jeg bringer

Jeg frakter alt. Mat, søppel, medisiner. Mye blod. Og mange, mange pasienter.

Fortalt til **KARINE ØSTVEIT** Foto: **STIG B. NAKSEN**

BIOLOGISK AVFALL. Det er det vi kaller amputerte armer og bein, det. Røykebein og sånne ting. Før var det litt guffent, for hvis sola sto på, så vi silhuetten gjennom kassa. Men nå har vi fått nye kasser.

Jeg kaller oss blodårene i systemet. Det nytter ikke å bare gå rundt og trille på noe og se effektiv ut. Hver tur blir registrert i callingsystemet. Portør-com, heter det. En sitter på kjørebordet, som vi kaller det, mens vi andre kjører turene. «De ringer, jeg bringer», pleier jeg å si. Det er som med pizza og taxi. Samme opplegget.

Jeg går og går og går og går. To mil på en dagvakt. Og så har jeg en hund jeg går tur med etter jobb. Du klarer deg ikke uten gode sko. Tjeneri par har jeg slitt ut her. Joggsko av høyeste kvalitet. Man blir jo veldig avett, så jeg bruker en gjeng med sokker også. Eigne jobbsokker må du, du må skille fra du går på privaten igjen.

De første ukene finner du ikke ganderoben engang. En av de første turene mine var med en amputepasient. Det var en litt kinkig sak. Vi endte opp helt feil sted. Problemet var at både jeg og pasienten hadde fullt amputerte, så folk ble skremt når de så oss. De

stakk i alle retninger. Jeg fikk aldri spurt om veien. Da lærte jeg det, at hvis man har amputasjoner må man vite veien i et forhold.

Gjengen er, ja. Det er dem med mange littleggerier hvert år. Dem blir vi kjent med, de kan mamma våre og ringer for å få den eller den portøren. Eller et besøk. Korridorpasienter er jeg ikke så glad i. Det er så trangt her, så vi må nesten kjøre skilfen mellom dem. Men det er flere ganger som ber om å få ligge på gangen. De synes det er hyggelig, det er jo sosialt med så mye folk rundt seg hele tiden.

De gamle kan jo si hva som helst. Du må ikke la deg skokke. Jeg kom fram på post med en pasient. «Vi skal inn på rommet og pusle, va», sier den gamle damen til de påværende. Og det hender at vi prater om helt forskjellige ting. Samtidig, jeg pleier bare å fortsette å prate som mitt, jeg. Så lenge vi begge synes det er hyggelig å prate, spiser det egentlig ikke så stor rolle om vi er samkjørte i samtalene.

Å løfte barn er veldig tungt. Jeg synes det er lettere å løfte en på 150 kilo enn en på 15. For da vet ikke hvor vondt barn har det, eller

hvor de har vondt. Små barn kommuniserer jo litt dårlig.

Det var en ti år gammel jente som skulle opereres, og hun grudde seg og gråt noe voldsomt på turen til operasjons salen. Så jeg satte henne på det verste med hele operasjonen, det er veien bortover. «Det første du sier når du våkner, er «er det ferdig nå?», sa jeg. Og dagen etterpå kjørte jeg henne tilbake, og hun var så stillede fornøyd. For det var jo akkurat som jeg hadde sagt. Sånt varmer. Man får noe tilbake.

Portørgreusen går ved at pasienten blir kvallen og kaater opp. Det hender at vi må ta en liten stapp i nærmeste søppelbøtte. Det er vanligvis ikke på grunn av tempoet, det er nok mer raskosten. Og det blir jo noen næsten-kollisjon: Jeg har litt en dør i hodet, blant annet. Men pasientene passer jeg godt på. «Alle kroppsdeler innafor senga», sier jeg alltid. Ellers kan det gå galt.

Det er veldig rare navn rundt omkring her. Man blir jo nysgjerrig. Latin er jeg ikke så god i. Første gang jeg så mors rom, tenkte jeg at det var et amputerings av noe slag. Men det var liksom det.

Kjendiser har jeg kjørt mange av. Vi prøver å være diskrete med dem. Det hender at de vil trekke dyna over hodet når vi kjøres. Og det får de lov til.

Vi har hørt av sjuklepleiere at en drømmemann, det er en portørmann med legelommebok. Sate sjuklepleiere, de er det mange av. Veldig mange. Vi jobber vel på det største kjettmarkedet i hele Norge, tenker jeg.

Det er jo en evig venting på sykehuset, du venter på prøver, du venter på mat, du venter på å komme hjem. Noen klager jo. Jeg jatter som regel med, jeg. Som vanlig portør: så kan jeg godt si meg omg. Jeg kan jo forstå dem.

Pasientene passer jeg godt på. «Alle kroppsdeler innafor senga», sier jeg alltid. Ellers kan det gå galt.

Konkret, direkte og bildeskapende inngang

vignett

- Det er obscønt å dø rik

Hvem?

Dame Anita Roddick. Adlet Body Shop-gründer, aktivist, forfatter og forkjemper for etisk handel.

Hvorfor?

Mangemillionæren har siden oppstarten av Body Shop forsøkt å overbevise verden om at man ikke trenger å bryte loven og være slem for å tjene penger.

Tekst: KJETIL S. ØSTU Foto: ANASHA, KEMAD

– Da jeg trappet ned i Body Shop, ble jeg deprimert. Så leste jeg noe fantastisk: «Du huskes ikke for hva du gjør i business, men hva du gjør i samfunnet». Jeg tenkte: Det er riktig! Nobel huskes ikke for å lage dynamitt som kan sprengre verden, men for fredsprisen! Det hjalp meg og egoet, sier Anita Roddick.

– **Så bra!** Både god samvittighet og mye penger.

– Folk spør: Hvordan er det mulig å drive etisk og tjene penger? Tror folk at man må lyve og jukse for å tjene penger? Det er ganske sykt, de forventer at etikkentusiaster skal være ansvarlige, mens store firmaer likesom står høyt over moral og samfunnsansvar.

– **De grunnla Body Shop i 1976 og har over 2000 butikker i verden. Kjøden har aksjonert for miljø, dyreværn, menneskerettl. . .**

– . . . Du er dum hvis du tror store firmaer er moralske. Hvis ingen gansker dem, vil nesten alle selskaper bli kriminelle. Det er fakta. Se på

historien til Shell, Esso, Wal-Mart. Regjeringer bunde vedta lover for bedre innsyn. Men det gjør de ikke. Store selskaper har mer makt enn politikere.

– **Hvorfor blir de kriminelle?**

– Fordi de har et språk som tillater det. Hvis språket er «Maksimer profitten!», leter du etter letteste måten: Det er billigst å handle med land hvor arbeidernes vilkår er elendige: Barnearbeid, slaveri, miljøovertramp. Det er en løgn som gjentas, at global økonomi øker velstanden. Bullshit. Den øker størrelsen på enkelte brite menns yacht – og konti i skatteparadis.

– **Når direktører er hjemme, er de jo vanlige mennesker med kone, barn, venner. Så hva skjer med dem på kontoret?**

– En tyv sniker seg inn i hodet om natten. De blir homo economicus. Se på språket. Klarne. Mentaliteten. Nå som multinasjonale selskaper styrer verdensutviklingen, påvirker de andre. En fidsel er viktig for økonomien. Invester i kjøresenen. Problemet er at direktører tar avgjørelser på kontoret eller på et hotellrom, ikke der

(lang) talestrek

AV LARS SÆTREN (TEKST) OG
LARS AAMODT (FOTO) kultur@nytid.no

[graffiti] Psssjt. En stram eim av usunne gasser ligger tjukt i lufta mens tolv år gamle Victor legger siste hånd på verket. Han stanser opp. Tar et skritt tilbake.

– Jeg begynte for to år siden. Jeg spilte et graf-
fitispill på Playstation, og det virka fett å gjøre de
på ordentlig, forklarer Victor eller Sew7, som han
signerer med.

Den unge «writeren» ser konsentrert ut. Han
går tilbake til veggen og justerer litt med spray-
boksen. Smiler fornøyd til faren som står et par
skritt lenger bak.

– Vi ønsker at han skal få respekt for det han

[graffiti] Psssjt. En stram eim av usunne gasser ligger tjukt i lufta mens tolv år gamle Victor legger siste hånd på verket. Han stanser opp. Tar et skritt tilbake.

– Jeg begynte for to år siden. Jeg spilte et graf-
fitispill på Playstation, og det virka fett å gjøre det
på ordentlig, forklarer Victor eller Sew7, som han
signerer med.

Den unge «writeren» ser konsentrert ut. Han
går tilbake til veggen og justerer litt med spray-
boksen. Smiler fornøyd til faren som står et par
skritt lenger bak.

Writing My Name tidligere i år. Internasjonalt
anerkjente graffitikunstnere og unge, framtidige
søkere til Tegning, form og farge fikk boltre seg
på veggene mens nysgjerrige forbigående og
graffitientusiaster lot seg fascinere.

– *Just Writing My Name* er et møte, sier arran-
gør Svein Moen.

– Det må være første gang i historien at det har
vært noe positivt i Dagsrevyen om graffiti, fortel-
ler Martin «Don Martin» Raknerud, blant annet
medlem av hiphopgruppa Gatas Parlament.

Han synes navnet på arrangementet er passen-
de, selv om det er forskjell på tagging og graffiti.

– Det er klart det kan misforstås, men det hele

mer tekst

- enkelt og lett språk - med driv
- direkte tale både fra journalist og intervjuobjekter
- Våg karakteristikker
- skriv i sanntid
- informativ, interessant, levende
- skap dramatikk
- løs opp med faktabokser

Sitat i bildetekst

gung ikke et graffiti, så har man ikke forstått hva graffiti

GRAFITTIVINDU:

– Just Writing My Name er ingen politisk beskjed. Bare en måte å vise fram en levende graffiti-scene, sier arrangør Svein Moen.

men graffiti er kommet for å bli, og at man heller må finne ut hvordan man skal forholde seg til det.

– Graffiti er en del av byen. Når man bor i en by, må man akseptere at byens natur er fortetning og bevegelse. På samme måte som man lever med trafikk, reklame og usømmelige klesdrakter, må man leve med graffiti. Jeg tror ikke folk hadde irritert seg så mye over graffiti dersom man ikke hadde hatt all denne propagandaen

a utvinne stilen og fonten som på å male.

Martin «Don Martin» Raknerud, rapper

dighe
tien c

Borge

– De

Oslo

Peter

– t

man

ikke l

med

Fakta for seg

GRAFITTIPOLTIKK

- I Oslo kan bydelene selv vedta lovlige graffiti-vegger. I dag finnes det en, på Hausmania i bydelen Grünerløkka. All ulovlig tagging anmeldes og fjernes innen 48 timer dersom gårdeier er med i Stopp Tagging-ordningen.
- I 2000 ble det innført nulltoleranse for graffiti i Oslo. Det bygget på forsøk med nulltoleranse i København. Danskene vurderte i 2002 nulltoleranse som mislykket og kriminaliserende, og avskaffet det til fordel for et skille mellom såkalt kultur- og hærverksgraffiti.
- I New York har det vært nulltoleranse for graffiti siden tidlig 1980-tall. I 1995 satte borgermester Rudolph Giuliani i gang en innsatsgruppe kalt «The Anti-Graffiti Task Force»; bestående av flere byråder som kjempet mot graffiti-vandaler i byen. Innsatsgruppen slo ned på såkalte «quality of life crimes» og ble en av USAs største anti-graffitikampanjer noen sinne.

- I 2003 ble «The Anti-Social Behaviour Act» den gjeldende britiske anti-graffitilovgivningen. I 2004 sendte «Keep Britain Tidy»-prosjektet ut en pressemelding hvor de etterspurte nulltoleranse for graffiti, og forslag om bøter «på stedet» til graffiti-forbrytere og forbud om salg av spraybokser til tenåringer. Pressemeldingen fordømte bruken av graffiti i reklame og musikkvideoer. 123 parlamentsmedlemmer, inkludert statsminister Tony Blair, signerte et dokument i støtte til kampanjen som erklærte: «Graffiti is not art, it's crime. On behalf of my constituents, I will do all I can to rid our community of this problem».

KRIMINELT: Det britiske parlamentet har erklært graffiti som kriminalitet. Bildet er fra Waterloo stasjon i sentrum av London. FOTO: ADRIAN DENNIS, AFP/SCANPIX

MAGASINET

DAGBLADETS HELGEMAGASIN - nytt på nettet hver dag

PORTRETET

tekst: alf marius opsahltegnning: finn graff

Ivar Chr. Johansen (30) har funnet kvinnen i sitt liv. Det blir en stund til han kaster klærne på strippeklubb igjen.

Ravi giftr seg

PRATEN RUNDT bordene stopper brått opp i det hun kommer inn på scenen. Han ser på henne. Ser hvordan hun beveger seg med musikken mens hun fjerner plagg etter plagg. Ser hvordan hun snur seg sakte mot mennene i rommet, mot ham. Når hun bøyer seg framover, klarer han ikke holde seg lenger. Han løper opp på scenen, opp til henne. Han flerrer av seg skjorta.

Han lar det stå til.

IVAR? Han skeier ikke ut, sa vennene. Han er kontrollert. Et strukturert arbeidsjern. En hardtarbeidende type som ikke lar seg styre av noen andre enn seg selv. Han står opp klokka seks nesten hver dag. Han jogger, han jobber. Når vi så ham sist? Nei, det er vel et par måneder siden nå. Det er sånn med Ivar. Han holder på med sitt, sa de.

DET ER sommer i Norge. Det er agurker i avisene, det er vann i fontenene, og skrur man på radioen, hører man Ravi og får «Ås to i Osjlo» på hjernen. Alt er som det pleier å være. Ravi har vært i studio, og det har kommet en slager ut i den andre enden. Det er ikke rart han smiler der han kommer slentrende ut av

Foto: Elizabeth Snorre

Dyrker det spesielle

Lek med presens Skildringen

Sjekk mellomtitlene

mer tekst

- hold deg til fakta
- hver setning skal helst bare oppgi et nytt faktum
- ikke gi uttrykk for din egen mening verken direkte eller indirekte
- unngå spekulasjon, løgn, antagelser
- vær nøye med navn, alder og titler
- sjekk og dobbeltsjekk om fakta stemmer
- aktivt språk

Vær nøye-plakaten

- NB! Korrektur !BN
- bruk flere intervjuobjekter/kilder på sakskomplekser
- oppretthold et nøytralt språk - unngå «reklamespråk»
- vær nøye med HVEM som snakker
- I ordinære artikler skal din stemme som journalist være nøytral - det er intervjuobjektene som skal mene

Tre hovedtyper av kilder

- Case
- Ekspertkilde
- Meningskilde

Betaler dyrt for tom bolig

I over fem år har Rusmiddeletaten i Oslo brukt hundretusener på en leilighet ingen vil bo i, men å gi den fra seg vil etaten ikke.

JEANETT BAKKE

For to år siden skrev Dagsavisen om den kommunalt eide leiligheten i Slåttevangen borettslag på Høybråten, som da hadde stått tom i tre år. Nå har det gått to år til uten at noen har bosatt seg der.

Når Dagsavisen på nytt tar kontakt med Rusmiddeletaten forklarer direktør Lilleba Fauske det med at ingen vil ha den.

For våre brukere passer den ikke så godt, men i de siste to årene har vi jevnlig prøvd å bytte den bort mot to mindre leiligheter som er mer hensiktsmessige i forhold til våre brukere, sier Fauske.

BUFFER TIL 200.000

De siste to årene har Fauskes etat betalt 200.000 kroner for leiligheten. Mye av grunnen til at Rusmiddeletaten ikke vil gi

For dårlig bomiljø i kommunale boliger

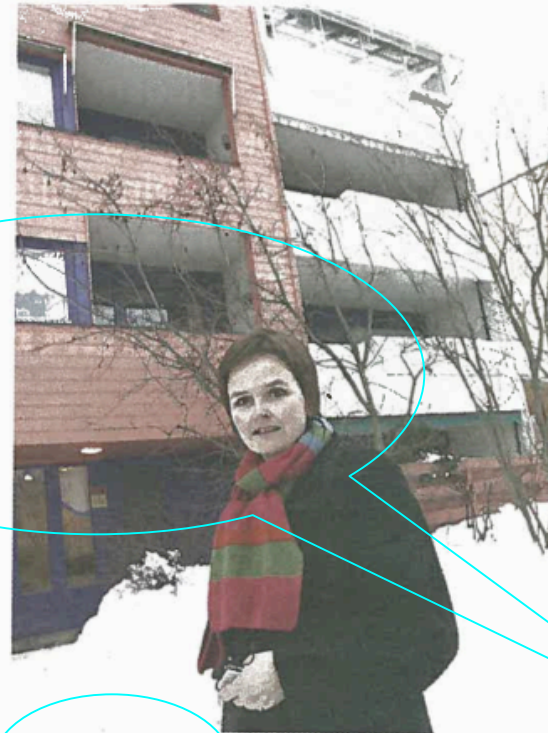
Dagsavisen torsdag 17. januar

fra seg leiligheten, er at den er god å ha for boligstatistikken deres.

Den er fin å ha. Uten denne leiligheten vil det bli et problem å vise til at vi har boliger til rusmisbrukere, sier Fauske, som likevel snart ikke ser noe annet valg enn å gi den tilbake til eieren – det kommunale selskapet Boligbygg.

Boligbygg, som leier ut leiligheten til Rusmiddeletaten, forholder seg kun til at Rusmiddeletaten betaler og går ut ifra at de trenger den.

Hvis det er slik at de ikke

Anne Hagerup Heggdal i styret til Slåttevangen borettslag var oppgitt over situasjonen da Dagsavisen skrev om den tomme leiligheten for snart to år siden. Leiligheten står fortsatt ubrukt.

FOTO: ARNE OVE BERGO

bruker den, kan de like gjerne ta kontakt med oss, så tar vi den tilbake og leier den ut til andre, sier administrerende direktør i Boligbygg, Amund Alm.

FLYTTE TRENGENDE

Tidligere leder Iren Magnussen i Oslo Kommunale leieboerorganisasjon synes det er helt forferdelig at det finnes ledige leiligheter, når både Grünerløkka og Sagene har toppet ventelistene med mennesker som har behov for kommunale leiligheter.

Det må da gå an å flytte trengende på tvers av bydelene. Hvis det er tilfelle at det står en femroms leilighet på Høybråten som ikke er i bruk, er det et hån mot alle som står på venteliste, poengterer Magnussen.

Hun mener det er dårlig utnyttelse av offentlige goder og synes ikke argumentene til Rusmiddeletaten holder.

Det blir lagt mer vekt på hensyn som passer statistikken enn på mennesker, sier hun, og mener det også tyder på dårlig oversikt fra bydelene.

jeanett.bakke@dagsavisen.no

Case

Meningskilde

KOMMUNALE LEILIGHETER

- Totalt står 455 kommunale leiligheter tomme i Oslo.
- 66 av dem er innflytningsklare.
- 262 boliger er under oppgradering og oppussing.
- 47 boliger står tomme fordi de er ubeboelige.
- 80 står tomme fordi de skal selges.

Meningskilde

Håper på tiltaksplanen

BRÁNÁS: – Jeg krysser fingrene for at tiltaksplanen hjelper oss, sier leder av hovedutvalget for undervisning i Skedsmo, Torunn Brotnow (SV).

Fordi regjeringen har varslet mer penger til spesielt offentlig sektor, håper hun det drypper såpass på Skedsmo at Kjeller skole kan bygges i ett byggetrinn, ikke to slik kommunestyret i budsjettknipe måtte vedta før jul. Planen kommer 26. januar.

– Med ferdigstillelse av nye Kjeller skole kjapt, vil en del av problemene rundt skolekretser kunne løses. Årsaken er at elevtallet ved Tæruddalen skole er på en topp i en kritisk periode framover, for deretter å flate ut, forklarer Brotnow.

Utvalgslederen avviser bestemt at høringsrunden bare er et spill for galleriet, slik FAU på Bránås antyder i sin uttalelse. Brotnow vil ikke kommentere

HÅPER PÅ PENGER: Leder av hovedutvalg for undervisning, Torunn Brotnow.

FOTO: KRISTER SØRBØ

eller ha veldig sikre meninger om kretsgrenseforslagene ennå, fordi politikerne ikke får saken på bordet før i mars-april. – Derfor er også høringen reell, understreker hun.

Tips oss!

bydelen@aftenposten.no

Martin Lerberg Fossom May Andrine Gran

mif@aftenposten.no mag@aftenposten.no
Tlf.: 93 47 25 26 Tlf.: 92 44 40 86

Ekspertter

Case som enquete

Fisk deg en fredsfisk

Det er mer liv i stille markavann enn man skulle tro; et faktum bildene fra årets storfiskkonkurranse for Oslomarka vitner om. For hvem hadde vel trodd at Ulsrudvann er bolig for enorme karper på over kiloen. Karpen er en vakker fisk. Den kalles fredsfisk i Danmark, er selve symbolet på det gode i Japan og er vanligvis å finne som prydfisk i hager. Men noen ganger er det greit å ikke vite hva som skjuler seg under badevann og skøyteis. For du skulle bare visst at når du stikker føttene ned i mykt mudder i Nøklevann, risikerer du å forstyrre en lang og stygg torskefisk som kalles lake. **Les mer om monsterfiskene fra Østmarka på side 14 og 15.**

Martin

BYDELEN

Aftens lokalsider kommer ut hver onsdag. Vi følger nærmiljøet tett, og vil gjerne ha tips om det du mener er viktig å fortelle om fra stedet der du bor.

Oppgitte foreldre

Bydel Østensjø vil flytte åpen barnehage til Bogerud

OPPSAL Småbarnsforeldrene på Oppsal er frustrerte over at bydelen fjerner den åpne barnehagen uten forvarsel.

MARTIN LERBERG FOSSUM

– Vi føler at denne beslutningen er tatt over hodet på oss. Hvorfor har ingen kommet hit og spurt oss om hva vi mener, undrer Ulrikke Jonassen.

Sammen med lille Theodor (9 mnd.) skynder hun seg gjennom snømassene til gamle Oppsal gård for å skrive seg på dagens liste. Bare de aller første til mølla får tilbringe noen timer i Eplehagen åpne barnehage.

– Det har blitt så populært at de må avvise folk i døren.

– Et bedre tilbud

Inne i barnehagen kryr det av unger. På gulvet kravler de rundt mellom biler og puter. Noen sikker, noen griner, andre

Åpne barnehager:

Er et tilbud til hjemmeværende foreldre med små barn.

Barna møter sammen med en voksen, og den voksne må være til stede hele tiden i barnehagen.

En åpen barnehage skal være en sosial arena for både små og store.

Bydel Nordstrand har to åpne barnehager.

Bydel Østensjø har to.

Bydel Søndre Nordstrand har åtte.

lar seg overraske av tyngdekraften.

– På det meste er vi 30 barn og 30 voksne her. Flere enn det kan vi ikke ta imot, forteller en av de ansatte.

Men snart blir stille på Oppsal gård. Bydelen har besluttet at både helsestasjon og barnehage skal flyttes til Bogerud. Barnehagen blir borte innen august i år, mens helsestasjonen ble flyttet allerede 8. januar.

– Dette er gjort fordi vi ønsker at familiesenterets virksomheter skal samles på ett sted, forklarer avdelingsleder for barn

og kultur i bydel Østensjø, Tømmy Grotterød.

Rask beslutning

– Ved å samle disse tjenestene, håper vi å kunne yte et bedre tilbud med de ressursene vi har til rådighet. Det vil være svært positivt at barnehagen og helsestasjonen kommer sammen. Dette var ikke mulig med de små lokalene vi hadde på Oppsal.

Grotterød møter liten forståelse i foreldregruppen på Oppsal.

– Poenget er at dette skal være et tilbud for nærmiljøet. Vi er bekymret for at man på Bogerud skal presse inne flere barn på et minimalt større område. Dermed blir tilbudet dårligere, sier Jostein Askim.

– Jeg reagerer også på at vi ikke har fått vite noen ting om dette før bydelen tok sin avgjørelse, sier Askim.

– Hvis informasjonen har vært dårlig, ønsker jeg å beklage dette, sier Grotterød.

Nærhet viktig

Som de første i landet kunne bydel Søndre Nordstrand tilby åpne barnehager allerede i 1988. I dag har denne bydelen åtte åpne barnehager, mot Østensjø to.

– Vi har sett at det har vært viktig for oss å spre tilbudet ut over hele bydelen, forteller Hilde Berg fra bydel Søndre Nordstrand.

Berg planlegger å starte flere åpne barnehager i Søndre Nordstrand til våren.

mif@aftenposten.no

HVORFOR BRUKER DU DEN ÅPNE BARNEHAGEN?

Nadia Bjørnstad (28) og Helle (11 mnd.)

– Hovedsakelig fordi det gir Helle god sosial trening. Jeg kan se at det har en veldig positiv effekt. Men det er sosialt også for meg.

Jostein Askim (33) og Selma (10 mnd.)

– Når man er mann og har lang permisjon, finnes det ingen barnepermisjoner. Jeg har ingen annen mulighet til å lære det jeg trenger å vite om barn og oppvekst.

Sissel Rostøl Barøen (27) og Amthea (1)

– Jeg er innflytter og ser på dette som en veldig god måte å utvide nettverket mitt i lokalmiljøet. Jeg har allerede funnet 5-6 nye venner her.

Kristine Rose Engelsen (27) og Andreas (8 mnd.)

– For at sønnen min skal få noen å leke med, og for at jeg skal få noen å prate med.

Ekspertkildene

Ban Ki-moon ber Israel legge ned våpnene. Foto: Scanpix

med på avtalen. – Det er nå på tide å også tenke på en ensidig våpenhvile fra den israelske regjeringen, sa Ban da han fredag møtte palestinske ledere i Ramallah på Vestbredden. Han sa samtidig at han trodde på en våpenhvile. NTB

Israelerne mener angrepet var rett

Astrid Dåstøl

astridda@vl.no

22 310 401

I går steg antallet drepte palestinere under Israels militære offensiv til 1.105 etter en av krigens hittil blodigste dager. Blant de drepte er 355 barn under 18 år, ifølge sykehuskilder i Gaza by. Likevel mener under 10 prosent av israelerne at angrepet var et feilgrep. Det viser en ny spørreundersøkelse presentert i den israelske avisen Haaretz før helgen. Under en måned før valget av ny nasjonalforsamling oppgir 82 prosent at de ikke mener at Israel har gått for langt i Gaza. Krigens har nå pågått i 22 dager.

Få israelske tap. Midtøsten-ekspert Jørgen Jensehaugen hadde ventet at flertallet mener krigen er rett.

– Men det er sjokkerende at andelen som støtter krigen er så høy, sier han.

Grunnen til støtten er at bare 13 israelere er drept så langt

holdsvis 25 og 16 av Knessets 120 seter, mot sine nåværende 29 og 19 seter. Likud har lenge toppet meningsmålingene. Regjeringspartiene ser imidlertid ut til å ha styrket seg noe mot Likud hvis man sammenlikner med en måling offentliggjort i avisen Hayom 13. november i fjor.

– Hvis Kadima og Arbeiderpartiet har styrket seg mot Likud sammenliknet med før krigen, betyr det at regjeringen har oppnådd noe av det jeg

«En av grunnene til at krigen startet nå er at det snart er valg. Likud ga uttrykk for at de ville gått til angrep på Gaza om de var i posisjon»

Jørgen Jensehaugen,
Midtøsten-ekspert

i Oslo

- Toppidrett
- Idrett/ball
- Vokal
- Band
- Lyd/bilde
- Kunst, estetikk og design
- Tur/retur Sør Afrika
- Sosial
- Dans
- 4 årstider, 4 ekspedisjoner
- Full pakke
- Norwegian Language and Culture (engelskspråklig)

OPPTAKET
1. FEBRUAR

Får skryt

Barnepsykolog og ekspert på mobbing, Evelyn Field, roser produksjonen bak «Frustrerte fruer» som tar opp problematikken rundt overvektige barn i den nye sesongen om fruene i Wisteria Lane. – At en så populær serie som «Frustrerte Fruer» tar opp

problemet, gjør det lettere for folk der hjemme å snakke om det. Bli det en «snakkis» mellom foreldre, blir det også lettere å snakke med barn om det, forklarer Field til den australske avisen The Daily Telegraph.

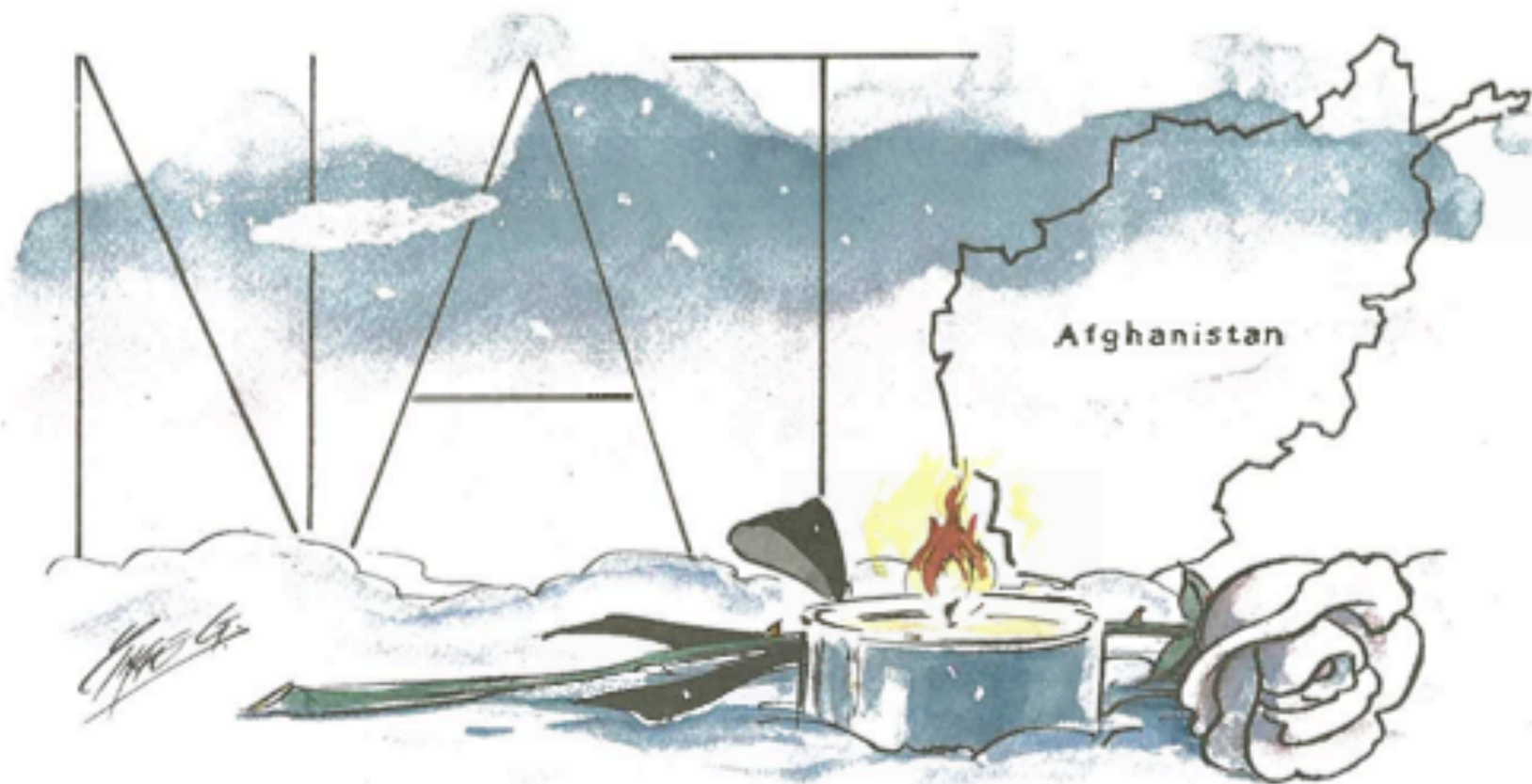
Intervjuet

- forbered deg
- vit hva som er hensikten med intervjuet
- vurder hvorvidt saken krever intervju over telefon, e-post, sms eller ansikt til ansikt
- flere kilder gjør seg svært godt
- sitatsjekk
- få intervjuobjekter til å skildre følelser
- intervjuer kan/skal integreres i skildringer
- Sitater er uvurderlige verktøy for å løse opp sidene
- Fokuser på det spesielle

Illustrasjon og foto

- Bilder fra nettet
- Ta egne bilder
- Lag illustrasjoner
- Bilderetning - blikk, kropp, vektor, linjer
- Hent bilder på [stock](http://www.sxc.hu) - [www.sxc-hu](http://www.sxc.hu)

Så er Carsten Thomassens bære kommet hjem. Hans død maner til stille ettertanke – og engasjert debatt.

Den vonde uken

A

NR. 51 22. DESEMBER 2006
AFTENPOSTEN

Sandberg jakter på nye justismordere **18**

Tempel reiser seg i jungelen **30**

Utrolige kjendisbilder **36**

Stilig julemat **52**

**I Norge er det 900 000
single personer. Hvorfor kan
de ikke bare finne hverandre?**

Niåringer med bar mave

Småjenter kler seg utfordrende med naken mave og G-streng. Skal de få lov av

SMÅ JENTER på ti år tenker ikke seksuelt når de velger kler. De tenker mote, og klesindustrien har i samarbeid med forbrukerne utviklet seg slik at det er svært liten forskjell på hva som er moderne for små jenter, voksne og halv voksne kvinner. Å seksualisere naken mavehud er det voksne som har funnet på, helt uten saklig grunn.

Man kan selvfølgelig stille et tilsvarende spørsmål om guttenes seksualitet. Også her er svaret negativt

Utfordrende? Ikke sjelden høyr vi påstander om at småjenter som gir utfordrende klødd, løper økt risiko for å bli voldtatt. Det beror dessverre på en gammel (maskulin) fordom om at jenter og kvinner selv legger opp til det. La meg derfor slå fast at når unge og eldre menn forgriper seg på det motsatte kjønn, er det fordi de er syke i hodet. Noe som også gjelder ett av tidens populære fenderbilder: Anner- og tredjegerasjons innvandrerne, hvorav en liten

Roller

- Redaktør
- Redaksjonsleder (adm)Fotosjef
- Desksjef (redigere)
- Journalister/reportere
- Fotografer
- Grafikere
- Rapporten

Redaksjonelt arbeid

- Redaksjonsmøte
- Redigering

Vær Varsom-plakaten

- Etiske normer for pressen
- Vedtatt av NORSK PRESSEFORBUND

- 1. Pressens samfunnsrolle
- 2. Integritet og ansvar
- 3. Journalistisk atferd og forholdet til kildene
- 4. Publiseringsregler

Ord og bilder er mektige våpen, misbruk dem ikke!

Redaktørplakaten

- Redaktørens plikter og rettigheter
- Redaktøren skal etterstrebe en journalistikk som gjør det klart for mottakeren hva som er reportasje og formidling av informasjoner og fakta, og hva som er mediets egne meninger og vurderinger
- Den ansvarshavende redaktør har det personlige og fulle ansvar for mediets innhold